

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Vår ref.:
12/614-12550/12Arkiv:
A10Dato:
04.05.2012**SVAR PÅ HØRING. NOU 2012:1 TIL BARNAS BESTE -
NY LOVGIVNING FOR BARNEHAGENE**

Bamble kommune støtter utvalgets vurdering om at det er behov for et tydeligere og mer anvendelig regelverk for å sikre likeverdighet og høy kvalitet i norske barnehager. Bamble kommune stiller seg positiv til ny lov, men ser at den er svært omfattende med nye bestemmelser som vil føre til økt detaljstyring av sektoren og store administrative og spesielt økonomiske konsekvenser.

Kap 11 Bakgrunn for utvalgets forslag

11.2 Åpne barnehager kan, som utvalget påpeker, fylle et behov for barn som ikke går i ordinær barnehage. Bamble kommune støtter utvalgets syn på at åpne barnehager må reguleres tydeligere. Dersom kommunene fortsatt skal finansiere åpne barnehager, må det presiseres at dette skal være et pedagogisk tilbud ledet av en pedagog i den tiden barnehagen er åpen og ikke et tilbud om organisert barnetilsyn.

11.7 og 11.8

Bamble kommune viktigheten av at nasjonale myndigheter har tilstrekkelig informasjon om sektoren både for kontroll og utvikling av politikk, men mener det er viktig at sektoren ikke pålegges mer rapportering i hva tilfellet er nå. Dersom det er behov for ytterligere tjenestedata, bør dette innarbeides i årsmeldingen per 15. desember.

Kap 12 Barna og foreldrene i barnehagen

12.5 Bamble kommune støtter forslaget om å lovfeste barns rett til et godt fysisk og psykososialt miljø i barnehagen og forslaget om å gi foreldreråd og samarbeidsutvalg rett til å få behandlet en klage på fysisk eller psykososialt miljø som et enkeltvedtak.

Kommunen er skeptisk til å gi foreldre partsrettigheter og en selvstendig rett til å klage på det psykososiale miljøet dersom dette gjelder eget barn. En slik rett kan føre til et for sterkt fokus på individuelle rettigheter på bekostning av fellesskapet og medfører dessuten en krevende saksbehandling. Disse sakene løses best ved dialog og samarbeid.

Kap 13 Et system for tilsyn med barnehagesektoren.

13.2 og 13.3

Bamble kommune støtter utvalgets flertall i deres vurderinger og konklusjon på at kommunen fortsatt skal ha tilsynsmyndighet. Barnehagemyndigheten har god lokalkunnskap og kan utføre stedlige tilsyn. For å unngå en større grad av byråkratisering og for å beholde fagkompetanse på kommunenivå, bør kommunen ha et samlet ansvar for myndighetsoppgavene.

14.4 Forlaget om å videreføre fylkesmannes tilsynsansvar med kommunene som barnehagemyndighet og om å gi fylkesmannen hjemmel til å kunne føre tilsyn med den enkelte barnehage støttes.

Da fylkesmannen både har veiledningsansvar overfor kommunene og er klageinstans, kan denne dobbeltrollen føre til at kommunen får begrenset veiledning fra fylkesmannen.

Kap 14 Den lokale barnehagemyndigheten

14.3 Bamble kommune har ingen merknader i forhold til bestemmelser om foreldrebetaling og moderasjonsordninger.

Flertallets forslag om å arbeide for gratis barnehage på sikt støttes ikke. Maksprisen sikrer en overkommelig pris for de fleste familier. En bedre løsning vil være å forbedre moderasjons- og støtteordninger for familier med lav betalingsevne.

14.7 Antall hovedopptak. Det er en klar utfordring at rett til barnehageplass avhenger av om barnet er født før eller etter 1. september. De fleste kommuner tilbyr plass gjennom hele året dersom det er ledig kapasitet, og det er en dårlig løsning å drive barnehagene med ledig kapasitet fram til eks. februar. Da det er kommunens ansvar å skaffe plass til alle som har rett til det, er det sannsynlig at kommunen vil måtte ta denne belastningen. Flertallets forslag om at departementet starter en prosess for å innføre to årlige opptak støttes ikke.

14.8 Forslag om at kommunen skal ha tilgang til barnehagefaglig kompetanse på kommunenivå støttes.

14.10 Forslag om et forsvarlig system for vurdering av om kommunen oppfyller barnehagelovens krav som barnehagemyndighet støttes.
Som utvalget peker på, er det viktig at kommunene gis tilrekkelig handlingsrom for å kunne tilpasse sine systemer til lokale forhold.

Kap. 15 Barnehageeier

15.3 Barnehagens vedtekter:

Areal: Utvalget mener at barnehagens lekeareal ute og inne skal fremgå av vedtektene. Det bør derfor presiseres i lovtekst eller merknader at § 14 2. ledd pkt. f gjelder både ute og inne.

Opptakskriterier – Prioritering av barn med rett til plass:

Siden kommunene har finansieringsansvar for alle barnehager og ansvar for å innfri retten til plass, må private og kommunale barnehager likebehandles også på dette området. Private barnehager må prioritere barn med rett til plass og barn med rett til prioritet etter lovens bestemmelser uavhengig av egne vedtekter.

15.4 Krav om at barnehageeier i hver barnehage skal ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i lov om barnehager blir oppfylt støttes.

Kap 16 Kvalitetssikrende bestemmelser i barnehagen

Bamble kommunes mener det er positivt at utvalget legger vekt på å sikre barnehagens kvalitet blant annet med krav til personalets kompetanse. Samtidig er det viktig at kommunen beholder en viss lokal styring, mulighet til en fleksibel organisering av barnehagedriften og en hensiktsmessig og god ressursutnyttelse.

16.2 Barnehagens personale

16.2.1. Utvalgets flertall støttes i sine vurderinger om at hver barnehage, som en sterk hovedregel, skal ha en styrer med formell kompetanse som beskrevet i forslag til ny lov § 31.

16.2.3 Det er som utvalget konkluderer, viktig at kravet om pedagogisk bemanning videreføres i ny lov.

16.2.4 Utvalgets forslag om at barne – og ungdomsarbeidere skal utgjøre minst 25 % av barnehagens grunnbemanning støttes.

16.2.5 Bamble kommune mener, som utvalget, at krav til grunnbemanning og pedagogisk bemanning bør reguleres i ny lov, men er usikker på forhold til de forholdstall utvalget foreslår.

Forslaget vil klart være med på å styrke kvaliteten i norske barnehager, men vil også medføre store utfordringer i forhold til rekruttering og økte kostnader for en allerede presset kommuneøkonomi.

Bamble kommune støtter utvalgets forslag til forholdstall mellom barn og voksne både i forhold til grunnbemanningen som helhet og for pedagogene. Det er en klar forutsetning at ny pedagog – og bemanningsnorm fullfinansieres fra statens side.

For å kunne organisere hensiktsmessige grupper, er det viktig at det, som i forslaget, presiseres i merknadene at andelen av pedagoger skal regnes på barnehagenivå og at det derfor kan være en annen pedagogdekning på gruppe – eller avdelingsnivå. Det må tydeliggjøres i merknadene at dette prinsippet også gjelder for hele grunnbemanningen.

Bamble kommune enig i merknadene til § 32 at antall ansatte og antall pedagoger per barn skal avrundes opp til nærmeste halve stilling.

Merknadens presisering av at barn i denne sammenhengen defineres som treåring fra det halvåret de fyller tre år støttes.

16.2.6 Dispensasjon fra utdanningskrav som førskolelærer

Bamble kommune støtter forslaget om at ny lov kun skal gi adgang til å innvilge midlertidige dispensasjoner fra utdanningskravet.

Dersom det skal settes krav til at den som gis dispensasjon skal gjennomføre den nødvendige utdanningen innen en gitt periode, (merknader til § 32) må dispensasjonen kunne gis for så lang tid at det er mulig å gjennomføre en utdanning i løpet av dispensasjonsperioden. Det er ikke realistisk å sette et slikt krav dersom dispensasjonen fortsatt skal kunne gis for kun 1 år av gangen. Det bør også bli åpnet for å gi dispensasjon for en kort periode uten utlysning, eks vikariater pga uavklarte sykemeldinger

16.2.8 Godkjenning av andre utdanningsgrupper

Bamble kommune mener at det er positivt at barnehagen kan ha en andel, 20 %, pedagoger med annen pedagogisk utdanning. Dette kan være med på å styrke barnehagens profil og faglighet ifht et spesifikt fagområde.

- 16.4 Barnegruppens størrelse og organisering
Forlag til ny barnehagelov § 33 sikrer i tiltrekkelig grad barns rett til å tilhøre en gruppe som er trygg og pedagogisk forsvarlig, og det anses derfor ikke som nødvendig eller ønskelig å tallfeste barnegruppens størrelse.

Kap. 18 Barn med særlige behov

- 18.2 Bamble kommune mener det er hensiktsmessig at bestemmelse vedrørende barn med særlige behov under skolepliktig alder samles i Lov om barnehager.
- 18.2.3 Utvalgets forslag om at PP tjenesten skal bistå barnehagene med kompetanse – og organisasjonsutvikling støttes.
- 18.3.2 (ny § 41)
Det er viktig at barn med nedsatt funksjonsevne har et godt tilrettelagt barnehagetilbud. Bamble kommune mener denne retten er knyttet til barnet, ikke til barnehagen/barnehageeier. Det er derfor barnets forsatte som på vegne av barnet må søke tilskudd til særlig tilrettelegging og som en følge av dette får klagerett. En sakkyndig vurdering fra PP tjenesten må følge søknaden. Bestemmelsen bør også i større grad åpne for at kommunen kan tilby barnehageplass i en barnehage som allerede er tilrettelagt, eller som har bedre muligheter for en rimelig tilrettelegging for aktuell funksjonsnedsettelse.

Kap. 19 Utdanning

- 19.2 Utvalgets vurderinger om behov for sterkere sentrale føringer angående utdanningens form og innhold, og utvalgets anbefaling om at det satses på deltidsutdanning og arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning støttes.
- 19.3 Barne – og ungdomsarbeiderfaget
Bamble kommune er enig i at departementet bør vurdere den fremtidige utformingen av faget og ser at en oppsplitting kan bli nødvendig, og mener at denne kan være målrettet mot aldersgruppene 0- 12 år og 6- 18 år.

Kap. 20 Kompetanseutvikling

- 20.2 Utvalgets forslag som pålegger barnehageeier å ha et forsvarlig system for u utvikle og vedlikeholde personalets faglige og pedagogiske kompetanse støttes
- 20.3 Forslaget om at statlige myndigheter må ta initiativ til å etablere et etter – og videreutdanningssystem, og at det må bevilges friske midler til slike tiltak støttes.

Kap. 22 Økonomiske og administrative konsekvenser

- 22.2 NOU 2012:1 Til barnas beste med forslag om ny barnehagelov pålegger både kommune og barnehageeier nye oppgaver. Spesielt vil lovfestede bestemmelser om bemanning på sikt (2020) medføre store økte kostnader. Bamble kommune støtter i de fleste forslagene. Forslagene ansvarliggjør kommune og barnehageeier, men gir samtidig disse aktørene svært

lite handlingsrom. Når sentrale bestemmelser detaljregulerer virksomheten i kommunene, må staten ta et fullt ansvar for finansieringen.

Også administrativt vil forslagene føre til merkostnader (arbeid) både for kommune, eier og styrer den enkelte barnehage. Selv om forslag til nye bestemmelser som foresattes medvirkning, partsrettigheter, krav til forsvarlig system, tilsyn osv. i noen grad allerede er regulert i andre bestemmelser/lovverk, blir disse tydeligere og vil medføre en krevende saksbehandling og et mer omfattende system som skal følges opp formelt på alle nivå, fra barnehage til fylkesmann. Bamble kommune mener dette medfører større administrative kostnader enn hva utvalget beskriver i sin vurdering, og at disse må bregnes og finansieres sentralt.

Med hilsen

Jan-Erik Norder
Kommunalsjef for skole- og barnehage
35 96 50 30